

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1712

Na temelju članka 55. stavka 6. Zakona o šumama (»Narodne novine« broj: 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13 i 94/14), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU NAKNADE ZA PRENESENA I OGRANIČENA PRAVA NA ŠUMI I ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način utvrđivanja naknade za prenesena i ograničena prava (u daljnjem tekstu: naknada) na šumi i šumskom zemljištu.

Članak 2.

(1) Naknada na šumi i šumskom zemljištu se utvrđuje kada se:

1. izdvajaju šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske iz šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske,
2. ograničavaju prava u slučajevima proglašenja šume zaštitnom šumom, odnosno šumom s posebnom namjenom,
3. ograničavaju prava kod ustanovljavanja prava služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) Pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka imaju Trgovačko društvo »Hrvatske šume« d.o.o. (u daljnjem tekstu: Trgovačko društvo) i pravne osobe sa statusom javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska i njihove znanstveno-nastavne sastavnice.

(3) Naknada iz st. 1. točke 1. ovoga članka može se platiti u ratama, ako je tako utvrđeno aktom kojim središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove upravljanja državnom imovinom propisuje obvezu plaćanja i rok za uplatu naknade.

(4) Naknada se ne plaća u slučaju kada je to određeno posebnim propisom.

II. UTVRĐIVANJE NAKNADA

Članak 3.

(1) Naknada se sastoji od:

1. naknade za šume,

2. naknade za šumsko zemljište,

3. naknade za smanjene općekorisne funkcije šuma.

(2) Ukupna naknada jednaka je zbroju naknada iz točki 1., 2. i 3. stavka 1. ovoga članka.

(3) Za zaštitne šume i šume s posebnom namjenom obračunava se naknada za ograničena prava korištenja etata.

1. UTVRĐIVANJE NAKNADE ZA ŠUME

Članak 4.

Naknade za šume se utvrđuju prema ovim grupama sastojina:

a) plantaže, kulture i mlade sastojine

b) srednjedobne i starije sastojine – sastojine starosti iznad polovice ophodnje do početka zadnjeg dobnog razreda,

c) stare sastojine – sastojine od početka zadnjeg dobnog razreda pa na dalje (mlađe za jedan dobní razred od ophodnje i na dalje),

d) preborne sastojine,

e) panjače, šikare, šibljaci, makije i garizi.

Članak 5.

A) Naknada za plantaže, kulture i mlade sastojine utvrđuje se prema formuli:

$$V_m = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^m$$

gdje su:

- V_m – vrijednost sastojine
- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine, u koju se ne uračunava starost posađenih sadnica, reznica i sl. do vremena sadnje.

B) Naknada za srednjedobne i starije sastojine, ako se predaju budućem korisniku s drvnom zalihom, jednaka je vrijednosti predmetne sastojine (V_m) prema formuli (A), tako da je:

- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine.

1. Za šume sa smanjenim obrastom utvrđenu naknadu treba umanjiti za ove postotke:

- za šume obrasta 0,5 – 0,59 za 20 %,
- za šume obrasta 0,6 – 0,69 za 10 %,
- za šume obrasta 0,7 – 1,0 ne umanjuje se

2. Za sastojine obrasta manjeg od 0,5 ne računa se vrijednost na navedeni način jer se takve šume, bez obzira na starost, smatraju zrelima za sječu.

3. Obrast se utvrđuje uvidom u šumskogospodarski plan ili procjenom iz prirasno-prihodnih tablica.

4. Ako osobe iz čl.2. st. 2. prethodno posijeku i iskoriste postojeće drvo, naknada se obračuna tako da se vrijednosti (V_m) dodaju troškovi iskorištavanja te šume i odbije vrijednost izrađenih sortimenata. Troškovima iskorištavanja treba, osim troškova sječe i izrade, privlačenja odnosno iznosa na pomoćno stovarište, te troškova utovara u prijevozno sredstvo, pribrojiti i troškove izgradnje prometnica za predmetno gravitacijsko područje u zadnjih 10 godina, tako da se njihovi troškovi podijele s otvorenom površinom i dobiju troškovi po 1 ha, a oni se zatim pomnože s izuzetom površinom.

C) Utvrđivanje naknade za stare sastojine

1. Kad se šuma predaje u dubjećem stanju, naknada je jednaka stvarnoj vrijednosti drva predmetne sastojine na panju (V_n).

2. Stvarna se vrijednost (V_m) utvrđuje ovako:

- obračuna se ukupna količina drva koja je utvrđena šumskogospodarskim planom, a iznimno s pomoću prirasno-prihodnih tablica,
- procjeni se postotni udjel sortimenata,
- obračuna se njihova količina i vrijednost,
- odbiju se troškovi iskorištavanja šuma faze I. (sječa i izrada), faze II. (privlačenje na pomoćno stovarište), te troškovi utovara u prijevozno sredstvo.

Navedeni elementi, za sve šume, utvrđuju se iz redovnogodišnjeg plana Trgovačkog društva.

3. Osobe iz čl. 2. st. 2. koje posijeku i iskoriste drvo imaju pravo na naknadu povećanih troškova iskorištavanja šuma faze I. i faze II. s troškovima utovara u prijevozno sredstvo. Posebno se nadoknađuje vrijednost postojećeg podmlatka.

D) Utvrđivanje naknade za preborne šume

1. Iznos naknade (E) jednak je zbroju vrijednosti te sastojine (V_m) na panju (drvo iznad taksacijske granice) i vrijednosti podmlatka u toj sastojini. Izračunava se prema formuli:

$$E = V_1 \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^l + V_2 + V_3 + V_m \cdot p_v$$

gdje su:

- E – iznos naknade za raznodobne sastojine
- V_1 – vrijednost na panju sastojine I. debljinskog razreda
- V_2 – vrijednost na panju sastojine II. debljinskog razreda
- V_3 – vrijednost na panju sastojine III. debljinskog razreda
- p – pripadajući postotak prosječnoga tečajnoga godišnjeg prirasta
- l – duljina je ophodnjice 10 godina
- V_m – ukupna vrijednost sastojine na panju ($V_1 + V_2 + V_3$)
- p_v – postotak vrijednosti podmlatka od V_m

2. Vrijednost sastojine na panju utvrđuje se tako da se nakon izmjere sastojine dobiveni podaci razvrstaju na debljinske razrede:

I. debljinski razred 10 – 30 cm

II. debljinski razred 31 – 50 cm

III. debljinski razred > 51 cm,

a zatim se obračuna volumen drva po debljinskim razredima, utvrdi njegova vrijednost, odbiju troškovi iskorištavanja šuma faze I. i faze II. s troškovima utovara u prijevozno sredstvo. Elementi se utvrđuju prema godišnjem planu poslovanja Trgovačkog društva.

3. Vrijednost sastojine na panju (V_m) jednaka je zbroju vrijednosti drva navedenih debljinskih razreda:

$$V_m = (V_1 + V_2 + V_3) \quad (3)$$

Vrijednost ponika, podmlatka i mladika izražena u postotku (pv) od ukupne vrijednosti raznodobne sastojine (V_m) iznosi za:

- slabo pomlađenje 1 – 5 %,
- dobro pomlađenje 10 – 15 %,
- vrlo dobro pomlađenje 20 – 25 %.

Stanje pomlađivanja se utvrđuje na temelju šumskogospodarskog plana ili očevitom na terenu.

4. Kada osobe iz čl. 2. st. 2. posijeku i iskoriste drvo, visina naknade se utvrđuje na način opisan u prethodnom stavku.

E) Utvrđivanje naknade za panjače, šikare, šibljake, makije i garige

1. Za panjače s kojima se gospodari prema načelima oplodne sječe, naknada se utvrđuje kao za visoke regularne šume. Troškove podizanja sastojina (c) za panjače treba umanjiti za 50% zbog kraćeg razdoblja regeneracije.

2. Za mlade degradirane panjače, koje su prikladne za melioraciju, naknada se utvrđuje kao za mlade nedegradirane sastojine, a od njezine se vrijednosti na panju odbiju troškovi potrebni za melioracijske radove. Trošak podizanja (c) analogne (ili slične) nedegradirane sastojine, kao i troškove potrebnih melioracijskih radova treba umanjiti za 50% zbog kraćeg razdoblja regeneracije.

Iznos naknade (E) za takvu mladu degradiranu panjaču, prikladnu za melioraciju, obračunati će se prema formuli:

$$E = V = V_m - V = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^m - (V_1 + V_2 + V_3)$$

gdje su:

- E – iznos naknade za mladu degradiranu panjaču za melioraciju
- V_m – vrijednost slične nedegradirane sastojine
- c – troškovi podizanja slične nedegradirane sastojine umanjeni za 50 %
- p – postotak prirasta vrijednosti slične nedegradirane sastojine
- m – starost predmetne mlade sastojine za melioraciju
- V_1, V_2, V_3 – troškovi potrebnih melioracijskih radova u pojedinim godinama umanjeni za 50 %.

3. Za mlade degradirane panjače, u kojima stabla kakvoćom i svojstvima ne opravdavaju daljnju ophodnju pa se stoga smatraju zrelima za sječu, te za degradirane panjače približno ili potpuno zrele za sječu, iznos naknade se (E) utvrđuje kao cijena koštanja III. klase ogrjeva koja bi se postigla prodajom na panju.

4. Iznos naknade (E) za šikare, šibljake, makije i garige utvrđuje se tako da se visina naknade za mladu degradiranu panjaču, prikladnu za melioraciju, umanjuje s faktorom 0,35.

Članak 6.

1. Trošak podizanja sastojina (c), za sve šume, utvrđuje se na temelju kalkulacije stvarnih troškova, koju svake godine izrađuje Trgovačko društvo, za namjene propisane člankom 2. stavkom 1. ovoga Pravilnika. Kalkulacija se izrađuje do 31. prosinca za narednu godinu.

2. Postotak prirasta vrijednosti (p) utvrđuje se na temelju vrijednosti sastojine zrele za sječu (V_n) (na panju) i troškova podizanja sastojina (c) prema formuli:

$$V_n = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^n$$

gdje su:

- V_n – vrijednost na panju sastojine zrele za sječu
- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- n – ophodnja sastojine zrele za sječu.

3. Vrijednost na panju sastojine zrele za sječu (V_n) utvrđuje se na temelju tzv. modelne sastojine iz šumskogospodarskih planova ili na temelju prirasno-prihodnih tablica, pri čemu se za određenu vrstu drveća, propisanu ophodnju, obrast i omjer smjese odredi količina drva, procijeni postotni udio sortimenata, obračuna količina sortimenata i njihova vrijednost te od nje odbiju troškovi iskorištavanja šuma (sječe i izrade, privlačenja odnosno izvoza na pomoćno stovarište te za utovar u prijevozno sredstvo).

4. Modelna sastojina iz točke 3 stavka 1. ovoga članka odabire se tako da se iz šumskogospodarskih planova ili prirasno prihodnim tablicama (stvarna količina drva za tu godinu starosti) odabere takva sastojina kojoj bi predmetna sastojina sličila u vrijeme njezine zrelosti za koju se izračunava naknada. Svi ostali elementi i troškovi uzimaju se prema prosjeku redovnogodišnjeg plana odnosno rebalansa plana.

5. Postotak prirasta vrijednosti (p) utvrđuje se prema ophodnji modelne sastojine iz tablica za produljenje iz ove jednadžbe:

$$\left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^n = \frac{V_n}{c}$$

6. Postotak prirasta vrijednosti (p) iznosi kako slijedi:

a) za sastojine iz sjemena:

- sve vrste hrastova – 2,50 %,
- jasen – 2,25 %,
- ostale vrste – 2,00 %,
- plantaže euroameričkih topola – 6,00 %